

ЛОЗАРСКИ ПРЪГЛЕДЪ

СПИСАНИЕ НА СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ.

Годишенъ абонаментъ 30 лв. предплатени за 20 печатни коли. Обявления и реклами се приематъ по споразумение. Ръкописи не се връщатъ. Всичко, което се отнася до списанието, да се изпраща до редакцията въ София, „Гурко“ 18.

Редакторъ: И. И. Хранковъ.

ХР. ТИШКОВЪ.

Къмъ членовете на Съюза на Българските лозари.

Драги Лозари,

Далечъ съмъ отъ желанието да оскърявямъ който и да било лозарь, но нека ми бъде простено за прямата дума. Вие, Господа, забравихте съюза, или по добрѣ Вие помните, че има съюзъ но забравихте, че трѣбва да се работи за него и чрѣзъ него; Вие забравихте оня антусиязъмъ, съ който говорихте на учредителния конгресъ за задружна работа, за образуване въ лозарска България мѣстни лозарски кооперации. Не знамъ кждѣ е причината за Вашето охладяване къмъ общата работа. Възможно е, че Вие неуморно и тихо работите за интересите на Съюза и неговите идеали, но има едно нѣщо, което е невъзможно при тоя начинъ на дѣйствие, а то е, че ако всички усвоимъ Вашата система на работа, невъзможно е Съюза да се доближи до ония задачи, които си е поставилъ на учредителния конгресъ Вие рѣшихте да се издава съюзния органъ „Лозарски Прѣгледъ“, като всички вземемъ участие въ него, че всички ще пишемъ, а който не може да напише, поне ще дава свѣдѣния. А какво излѣзе? Всички чакатъ да се издаде списанието. Не сме ли ние, които се задължихме да разпространимъ това списание; не сме ли ние — членовете на Съюза на Българ. лозари-винари, които се обещахме, чрѣзъ пропаганда, да увеличимъ броя на членовете, като съставимъ въ всѣки лозарски центъръ мѣстно лозарско коопера-

тивно дружество, което впослѣдствие да стане членъ на Съюза; не сме ли ние, които се обещахме че ще съберемъ дѣловъ капиталъ за да улеснимъ работата на Съюза съ доставката на всички ония материали, отъ които лозаря има необходима нужда; не сме ли ние?... Но достаточно е толкозъ.

Обещанията и задълженията сѫ много, но тѣ останаха въ хубавата аудитория на „Славянската Бесѣда“.

Конгреса се свиква слѣдъ мѣсецъ до което врѣме почти всички лозари сѫ свободни отъ работа. Апелирамъ къмъ Васъ да си припомните думата, която си дадохме и да вземете грижата да се образуватъ лозарски дружества тамъ, гдѣто условията позволяватъ, а къмъ образуваниетѣ до сега да запишете всички лозари, като не забравяте да съберете нужните членски и встѣжителни вноски, а сѫщо да съберете и повече дѣловъ капиталъ и абонамента на списанието. Проче до виждане въ конгреса.

КР. ТОПОЛСКИ

Изъ царството на директните лози — Видинско.

— Неопровѣржими факти. —

(Продължение отъ кн. 7)

Защо нѣкои лозари прибѣгватъ до директните лози?

Запитани лозаритѣ защо садятъ директните лози при наличността на отлични мѣстни сортове, на всѣкаждѣ навеждаха слѣдните доводи:

1. Липса на присадени лози.
2. Лесно и съ малки разноски се правѣло лозе отъ директни лози.
  - а) Намирало се евтинъ лозовъ материалъ подъ рѣка.
  - б) Избѣгвало се обрѣщането (риголването) на мѣстното опрѣдѣлено за лозе.
3. Лозето отъ директни лози изисквало малко грижи и по-малко разноски отивали по гледането му.
  - а) Изисквало по-малко копане.
  - б) Изисквало по-малко рѣсене за прѣдпазване отъ мана.

- в) Не изисквало колове.
 4. По-доходни били лозята отъ Отело.
 а) Давали повече плодъ.
 б) Гроздето имъ се продавало съ 2—3 лева повече стотѣ килограма.

Отъ изброените доводи само два, а именно: *липсата на присадени лози отъ мѣстни сортове и евтини рѣзници отъ директни лози подъ ржка сѫ основателни*. Дѣржавните лозови разсадници въ Видинъ и Гурково сѫ закрити, а частната инициатива въ окрѣга е съвсѣмъ намалѣла и не може да смогне съ лозовъ материалъ. При все това липсата на присадени мѣстни лози отъ една страна, прѣдлагането на евтини рѣзници отъ директни сортове отъ друга — не би трѣбвало да даватъ на трѣзвитѣ лозари мотиви за прибѣгване до директните лози за възобновяване на лозята, когато се знае, че лозовата култура е дѣлготрайна, костува много пари, врѣме и трудъ и че не тѣй лесно и охотно ще може послѣ едно лозе, макаръ и отъ директни лози, да се изкорени за да се засадятъ на мѣстото му присадени мѣстни лози.

Всички останали доводи сѫ неприемливи и ето защо:

1. Изѣргването да се обѣрне (риголва) мѣстото прѣдназначено за лозе не може да съставлява икономия, защото недобрѣ подготвената почва не може да даде добро лозе, както това се констатира за повечето лозя.

2. Съвсѣмъ неоснователенъ се явява довода споредъ който лозето отъ Отело изисквало по-малко грижи отколкото лозе отъ мѣстни лози. По-малкото копане, както и по-малкото рѣсене не може да не окажатъ врѣдно влияние върху правилното развитие на лозитѣ и количеството на плода. Напротивъ, почти всички притежатели на Отело заявиха, че прѣзъ мѣсеците юни и юли плодътъ му прѣкарвалъ критиченъ периодъ и работитѣ въ лозето прѣзъ него врѣме трѣбвало да се извѣршватъ съ особено внимание, защото плодътъ много лесно можалъ да се поврѣди и да окапи. Отдаватъ го на влиянието на слѣнчевата топлина и за това нѣкои били принудени прѣзъ тия мѣсечи да работятъ лозята си нощно врѣме.

Освѣнъ това Отело трѣбва да се копае плитко и съ голѣма прѣдиазливостъ да не би да се поврѣдятъ коренинитѣ му.

3. Неоснователно е твърдението на нъкои лозари, че Отело се отглежда безъ колове. Нигде комисията не констатира Отело безъ колове. Въ противовърсъ на това всички лозя засадени отъ мъстни лози въ пъсъцитѣ се отглеждатъ безъ колове.

Въ рапорта си, техникътъ на катедрата пише: „тукъ на всъкждѣ „Отело“ се отглежда на колци. Безъ колци отглеждането му е трудно, защото пръжкитѣ се влачатъ по земята и всичкото грозде изгнива, ако не се повдига и връзва на колци“.

4. Действително кръчмаритѣ сѫ плащали съ 2—3 лева по-скжпо стотѣ килограма грозде Отело отколкото гроздето отъ мъстнитѣ сортове, защото имъ служи да маскиратъ фалшификацията на виното. Иначе не може да се обясни защо кръчмаринътъ плаща по-скжпо за по-долнокачествено грозде! Горницата отъ 2—3 лева на стотѣ килограма грозде, която за сега се получава отъ Отело, не може, обаче, да послужи като сериозенъ мотивъ за разпространението на Отело, защото тя е фиктивна прѣдъ видъ на обстоятелството, че пло доношението на Отело е значително по-малко отъ това на мъстнитѣ лози (присадени или неприсадени) и слѣдователно доходътъ отъ декаръ лозе и при тия цѣни ще бѫде много по-малъкъ за Отело отколото за мъстнитѣ лози. Независимо отъ това въ денътъ, когато отъ една страна тоя сортъ бѫде широко разпространенъ, а отъ друга — се създава по-строгъ законъ за прѣслѣдането на фалшификацията на вината, стопанитѣ на такива лозя ще почувствуватъ силна криза поради обстоятелството, че долнокачественитѣ продукти на Отело не ще могатъ да конкуриратъ на отличнитѣ вина и грозда отъ мъстнитѣ лози, отъ която нищо друго не би можало да ги спаси, освѣнъ замѣняването на Отело съ присадени мъстни лози. Това ще имъ струва загуба на пари, трудъ и врѣме. Съ други думи казано, ще трѣбва на ново да почватъ да правятъ лозя.

По въпроса, който ни занимава, ето какво пише въ рапорта си покойния Диневъ: „отъ интимни разговори съ стари познати лозари, които иматъ насаждения и отъ тритѣ вида лозя: присадени на американски, мъстни и Отело, ето какво е тѣхното мнѣние и сравнение между тритѣ вида лозя:“ „найдобри резултати ни даватъ присаденитѣ лози върху амери-

кански подложки и по плодородие, и по качество на гроздето. На второ място идат лозята отъ местни неприсадени и на трето място — лозята отъ Отело. За да бъда по-ясен тръбва да обесня, че новите посаждения на лозята въ селата, въ които взема по-голъмъ размъръ Отело, не сѫ вече на старите лозарски места, а, както и по-рано поменахъ, тъ сѫ садени въ дълбоки, ровки и богати земи въ крайдунавската равнина.

Една отъ причините за дъто прибъгваме до саденето на местните лози и Отело, ми казваха много лозари, е, че държавните разсадници през последните години не ни даваха никакъвъ материалъ, а частните разсадници ни искаха за такъвъ много високи цени. Местните лозя поддържаме съ силно наторяване и съ предпазването имъ, съ пръскане, отъ разни болести.“

Същинскиятъ, обаче, мотивъ на населението въ Видинско да продължава и сега да сади директни лози е производството на лозовъ материалъ (ръзвици) който, предъ видъ липсата на присадени лози и голъмия шумъ около директните сортове, се много търси и пласирането му докарва значителни доходи. Целиятъ почти Видински окръгъ е станал производител на пръчки отъ директни лози. Особено въ Видинската окolia лозята сѫ заприличали на маточници и, за да се получи повече пръжъ, никакъ не кършатъ лозите през целия вегетационенъ периодъ. Най-добъръ примъръ дава твърдъ бързото разпространяване на сорта Ноахъ (Бъль Отело). Да видимъ кое негово качество кара лозарите отъ видинските села да го садятъ съ такова избръзване и да му даватъ предпочтение предъ Отело? — Селените казватъ, че го садили, защото не страдалъ отъ мана. Това е върно, но неговиятъ плодъ, за който именно се прави лозе, не може да даде доходъ такъвъ, какъвто дава Отело. Последниятъ дава по-голъми и набити гроздове, зърната му сѫ здраво закръпени на чепката, когато Ноахъ има малки, сравнително ръдки, гроздове и зърната му се ронятъ и падатъ на земята, когато се бере узрълъ. Следователно Отело ще даде повече плодъ, отколкото Ноахъ. Освенъ това зърната на Отело съдържатъ много боя, която е нужна на фалшивикаторите за да правятъ „отъ малко грозде, много вино“, за което именно тъ го търсятъ и даватъ нѣколко лева повече на стотъ килограма

грозде, отколкото за гроздето отъ мѣстните лози. Плодътъ на Ноахъ е бѣлъ и слѣдователно не съдѣржа боя, по която именно причина той не е потрѣбенъ на фалшификаторите и за това нѣма защо да го купуватъ. Освѣнъ туй и виното му, както и това на Отело, е долнокачествено.

Значи съ плода си Ноахъ не може да има прѣимущество надъ Отело. — Като е така, остава другадѣ да се дира истиската причина за неговото бѣрзо разпространяване и, щомъ като тая лоза не може да задоволи лозаря съ плода си, тя ще стори това съ пржкитѣ си, понеже друго произведение тя не е въ състояние да ни даде.

Лозя, които обѣрнаха вниманието на комисията.

Въ землищата на посѣтенитѣ отъ комисията села се констатираха много добри лозя отъ присадени и неприсадени мѣстни лози, нѣкои отъ които сѫ отлични и извикватъ възхищение, като ги сравнява човѣкъ съ лозята отъ директни сортове. Срѣщаха се сѫщо и директни лози, най-вече Отело, присадени върху американски подложки.

Привлѣкоха вниманието на комисията слѣдните лозя:

а) Директни сортове присадени върху американски подложки. — Срѣщаха се Отело и Ноахъ присадени върху Рипария Порталисъ.

Констатира се подобрение въ растежа и плодородието. Обаче този активъ е безполезенъ, тъй като по количество и качество плодътъ на Отело и Ноахъ си остава долно и не може да съперничи на мѣстните лози. Освѣнъ това Отело, като че ли е станалъ по-нѣженъ спрѣмо маната и страда еднакво съ мѣстните лози.

На много мѣста се срѣщаха присадени лози Отело, Ноахъ и др. върху Рипария Порталисъ. Примѣри: въ лозята на Маринъ Илиевъ, Маринъ Н. Няголовъ, Маринъ П. Барбуловъ отъ с. Шефъ и др.

б) Мѣстни лози неприсадени. — Мѣстни лози посадени направо, безъ да бѫдатъ присадени, се констатираха на всѣ-каждѣ, дѣто обиколи комисията. Най-много такива лози се срѣщатъ въ пѣсъците покрай Дунавъ. Тамъ тѣ успѣватъ и достигатъ до голѣма възрастъ.

Въ мѣстността „Гриндури“ (с. Шефъ) има такива лозя на 25, на 35 и повече години. Сочатъ се главини отъ незапомнено врѣме. Примѣри: лозето на Никола Томовъ, 20—25 годишно (гъмза); лозето на Лападуцъ Ванчовъ, 35 годишно (гъмза), най-старото въ тая мѣстност. До сега не сѫ забѣлѣзани лози да съхнатъ. Въ мѣстността „Насипа“¹⁾ при с. Кошава, лозето на Флоро Ф. Поповъ, 15 годишно. Тази година посадилъ още 2000 мѣстни лози.

Въ мѣстността „Тѣмпантъ“ покрай Дунавъ почвата е пѣсъклива. Тамъ има запазени стари — прѣди филоксерата — лозя, на които лозаритѣ даватъ 120 години. Лозето на Гомотарското училище, 12-годишно, добрѣ гледано и има доста плодъ. Лозето на Флоро Колевъ — много старо лозе (повече отъ 100 години), отъ незапомнено врѣме. Умрѣлитѣ лози замѣства съ положници. Лозето на Флоро П. Капровъ — много старо (повече отъ 100 години) лозе отъ Винта. Дава много плодъ, но не успѣва да узрѣе до Крѣстовдень. Въ с. Чунгурузъ — лозето на Ионко Ненчовъ.

Въ пѣсъците около с. Ново-село и Неговановци има твърдѣ много лозя отъ неприсадени мѣстни лози на вѣзрастъ до 40 години, които отиватъ добрѣ и даватъ добърѣ плодъ. Въ крайдунавските села (Халваджи, Чунгурузъ и др.) хората сѫ се замогнали именно отъ лозята въ пѣсъкливатата почва.

в) Мѣстни лози присадени на американски подложки.

На много мѣста се срѣщаха много добри лозя отъ мѣстни лози присадени върху американски подложки, нѣкои отъ които извикваха вѣзищението на комисията. Като такива можемъ да посочимъ: лозето на Маринъ П. Барбуловъ въ с. Кутово, лозята на Петъръ Ионовъ и Трунж Петровъ въ с. Халваджи. Двѣ отлични лозя отъ мѣстни лози присадени върху Порталисъ. Изобиленъ плодъ, гроздове голѣми и пълни, зърна едри и налѣни. Зрѣне напрѣднало.

Въ с. Гѣрци — лозето на Панто Цекановъ, подложка Порталисъ и Монтикола. Не торатъ. Лозето на Илия Цвѣтковъ — подложка Порталисъ, по-голѣмата част присадени на зелено, другата — на зрѣло. Много добрѣ гледано. Има

1) Ромжанска дума, която означава: пѣсъка.

изобиленъ плодъ. Рѣже късно на пролѣтъ и е много доволенъ.

Въ с. Видбъль — лозето на Крѣстю Ангеловъ. Гѣмза върху Монтикола присадени на зреѣло. Добрѣ подредено и гледано лозе съ изобиленъ плодъ. Отлично. Лозето на Велко Джоновъ — подложка Монтикола присадени на зелено и потопени. Добрѣ гледано.

Какъ лозето е въ състояние да подобри положението на притежателя си?

Сочатъ се лозари, които чрѣзъ лозя отъ присадени лози, сѫ поправили положението си.

Такива сѫ: Станко П. Чимитеровъ отъ с. Гомотарци по-рано бѣденъ, съ настояването и помощта на кмета Флоро Ф. Гугуняцовъ, той успѣлъ да си насади 7000 присадени лози и днесъ е човѣкъ съ капиталъ. Само миналата година е взель около 30,000 лева. Лозето е отлично съ обиленъ плодъ. Отело нѣма. (Съобщава Флоро Ф. Гугуняцовъ). Флоро Димитровъ отъ с. Ясенъ. Притежателъ на около 200—300 декари ниви и воденица. Слѣдъ като забѣркалъ смѣтки съ воденицата и др. прѣдприятия, по съвѣта и настояването на Флорентийския свещеникъ Стани Димитровъ, направилъ лозе отъ присадени лози, което достигнало до 20 декари и, като се заловилъ само съ него, можалъ да оправи забѣрканите си смѣтки. Само миналата година е взель за вино и ракия около 60,000 лева. Днесъ доскорошниятъ „зашеметенъ“ богаташъ който, съ нивите си, не е можалъ да насмогне на лихварските искания, е спасенъ отъ лозето и пакъ е станалъ прѣвъ въ селото. (Съобщава свещ. Стани Димитровъ).

Ив. Луцовъ, отъ с. Гжизово, западналь въ дѣлгове кѣмъ Земледѣлската банка (7—8000 лева) не можалъ да си помогне съ стотѣ декари ниви, които притежавалъ. Направилъ си лозе отъ присадени на зелено лози. Като неопитенъ, не можалъ да се ползва отъ него. Обаче прѣди четири години поставилъ бааджия, комуто повѣрилъ гледането и пазенето на лозето. Още първата година бааджията турилъ редъ въ лозето и му дало доходи. За 2—3 години дѣлговетѣ били изплатени и притежателъ на лозето — спасенъ отъ опропастяване.

Заключение.

Отъ изложеното до тукъ става явно че:

1. Лозята отъ директни сортове съ несигурни (филоксерата ги унищожава, маната отнима плода имъ) и гледането имъ далечъ не е така икономично, както се прѣдставлява отъ заинтересувани лица. *Всички тръзви лозари отбъгватъ директните лози.*

2. Тѣ служатъ само да даватъ материалъ на фалшификаторите на вина, както и да подхранватъ контрабандата търговия съ забранения отъ закона лозовъ материалъ.

3. Лозарството въ Видинско прѣдставлява цѣлъ хаосъ, благодарение безсистемността въ възобновяването на лозята, а най-вече на врѣдното влияние, което съ оказали директните лози, благодарене съсъдството на Сърбия, отъ дѣто съ прѣнесени.*)

4. Въ Видинско съществуватъ естествени условия (климатъ, почви, мѣстоположения) за доходни лозя.

5. Лозята направени отъ мѣстни лози, присадени върху противостоящи на филоксерата подложки отъ американски лози прѣвъзходствуватъ, въ всѣко отношение, лозята отъ всички — познати и непознати у насъ, директни лози.

6. Въ пѣсъчливитъ почви може да се посадятъ неприсадни мѣстни лози.

Необходими мѣроприятия.

1. Да се поведе усиlena пропаганда противъ директните лози, като сѫщеврѣменно, съ най-голяма строгость, се прилага чл. 21 отъ закона за лозарството и овоощарството.

2. На стопанитѣ на сѫществуващите сега лозя отъ директни сортове да се даде отъ дѣржавата лозовъ материалъ (рѣзници) съ задължение да замѣнятъ, съ присадени мѣстни лози, директните сортове. Порталисъ, като подложка на мѣстните лози, е далъ отлични резултати въ Видинско. Въ дѣржавните разсадници има много Порталисъ, който другадѣ не се търси, а и Министерството, съ окр. № 6954 отъ 15.VII.915

*) Липсвала е умѣла и твърда ржка, която да се противопостави на противозаконното разпространение на директните лози.

Въ това отношение Видинско прѣдставлява една школа, въ която може да се почерпи поука.

г. го изхвърля отъ държавните разсадници, за това справедливо ще бѫде да се даде на видинци и то даромъ, защото държавата има голѣмъ грѣхъ спрѣмо тѣхъ, за дѣто е допуснала това печално положение въ този хубавъ лозарски край. Тамъ филоксерата се откри най-напрѣдъ—още прѣзъ 1884 година. Също тамъ се внесоха американски лози най-напрѣдъ—прѣди повече отъ 25 години.*^{*)} Лозята тамъ сѫ били цвѣтущи и сѫ давали прѣпитание на голѣма част отъ населението.^{**)} Лозаритѣ сѫ имали тогава благосъстояние. По хубавите бѣрда е кипѣлъ животъ, послѣ настѫпва униние. Грѣшката трѣбва да се поправи и то безъ забава.

3. Новитѣ лозя да се праватъ само отъ мѣстни лози присадени върху американски подложки. Слѣдъ проучването на пѣсъкливитѣ мѣста край Дунавъ и другадѣ, би могло, за нѣкои отъ тѣхъ, да се усвои посаждането на мѣстни лози направо, безъ присаждане.

4. Да се направи всичко възможно щото нуждитѣ на лозаритѣ за лозовъ материалъ да се удовлетворяватъ всѣка година. Напустнатитѣ държавни лозови разсадници въ Видинъ и Гурково да се прѣсъздадатъ на подходящи мѣста.

ХР. ЦАЧЕВЪ.

Лозарството като наука и институтитетъ, които служатъ за нейната разработка и популяризация.

Нека бѫдемъ кратки и ясни по въпроса. Лозарството е клонъ отъ земедѣлското производство, подчинява се на сѫщите економически и естествени закони за своето прѣуспѣване, слѣдователно подчинява се на общите начала на агрономическата наука и практика. Въ процеса на производството лозарството е клонъ на земедѣлието, а въ схемата на агрономическата наука то е една научна дисциплина.

Лозарството, обаче, макаръ и клонъ отъ земедѣлското производство, въ процеса на производството може да бѫде

*^{*)} Тамъ се създадоха държавно лозарско училище, държавни лозови разсадници, построи се и окрѣжна изба за вина.

**^{*)} Тамъ се е получавало хубаво руйно вино за мѣстна консомация и за износъ въ вѫтрѣшността на страната, даже и въ съсѣдна Ромния.

главно прѣдприятие и самостоятелно занятие, затова и може да се разглежда като главна и самостоятелна агрономическа дисциплина, като самостоятелна наука.

Било въ единия или другия случай, лозарството като наука е приложна наука, както медицината, инженерството, технологията и пр.

Като приложна наука лозарството се основава на двѣ главни групи научни дисциплини: *стопанско-економически*, които обосновават лозарството като стопанство и *естествено-исторически*, които даватъ наученъ материалъ за проучване условията за успѣшното вирѣне на винената лоза въ нейната естествена срѣда. Разбира се, че не оставаме на заденъ планъ и *физико-математическите* дисциплини, а така сѫщо *химията* и *счетоводството*, *търговията* и *статистиката*, които сѫщо съвместно съ горните групи научни дисциплини.

Слѣдователно лозарската наука е едно стройно съчетание на чисти и приложни научни дисциплини отъ универсаленъ характеръ; тя отъ друга страна, като приложна наука, е едно непрѣкъжнато съчетание на теорията и практиката съ цѣль за добиване при минимумъ разходи максимални блага.

Отъ изложеното до тукъ е ясно, че лозарството, за своето правилно развитие, се нуждае отъ своя всестранно запознатъ ученъ, отъ своя всестранно запознатъ организаторъ и отъ своя всестранно школуванъ практикъ-техникъ въ областъта на производството и размѣната. Всичкитѣ, обаче, трѣбва да координиратъ своята дѣйност за получаване максимумъ блага и въ това отношение учениятъ не трѣбва да е чуждъ на организаторската и практическа дѣйност, организаторътъ трѣбва да съчетае научнитѣ придобивки съ практическата дѣйност, а техникътъ и практикътъ трѣбва съзнателно да подчини своята дѣйност на една научна техника и прѣдварително начертанъ организационенъ планъ.

Нека горнитѣ разсѫждения не се схванатъ погрѣшно и прибѣрзано да се правятъ невѣрни заключения. Всичкитѣ означени дѣятелности сѫщо еднакво важни, за успѣшното имъ извѣршване се изисква еднаква прѣдварителна подготовка и нека никой не си помисля, че за една дѣятелност се изисква висша наука, за втора срѣдна и за трета нисша и практи-

ческа. Нищо подобно. *Лозарската наука е една, само че съ нейната разработка се занимава кабинетния ученъ, а съ нейното прилагане се занимава организатора и техникъ-практика. Както учения лозарь, така сѫщо и организатора и техникъ-практика трѣбва да бѫдатъ еднакво подготовени.*

Каква трѣбво да бѫде тази подготовка?

Отговорът е единъ — академическа!

Или съ други думи казано, за да се подготви нѣкой за научна, организаторска или техническа дѣйност въ областта на лозарското прѣдприятие, той трѣбва прѣди всичко да има солидно общо образование, да бѫде зреѧлъ за възприемане на всички онѣзи научни и практически познания, които науката и практическата опитност сѫ обобщили и прѣцизирали. Отъ това слѣдва, че лозарската наука, въ всичките нейни форми, може да се разработва и изучава въ специални висши училища, академии и при университетътъ, като се свърже съ лабораторни опитни станции и опитни полета; економически семинари, търговски кантори и кооперативно производство и продажба, винарски изби и технологически прѣдприятия. За основа при постъпването за тѣзи изучвания ще трѣбва да служи гимназиална подготовка свързана съ трудова подготовка въ областта на земедѣлското производство и специално по лозарството и винарството.

Нашата мисъль е недвусмисленна — ний се обявяваме рѣшително както противъ всѣкакви нисши и срѣдни лозарски или каквито и да било професионални училища, така сѫщо и противъ сколастичността и формализма въ нашите гимназии, които създаватъ или по-право фабрикуватъ не всестранно развити хора, годни за наука и практически похвати въ живота, а хора едностраничиви, изкълчени въ своето образование, уморени отъ непрѣстаннитѣ и убийствени изпити и негодни за каквато и да била сериозна работа.

Не, тази форма на образоване и сформиране личността е вече изживѣла и изживѣва своето врѣме; тя трѣбва да се отхвърли по най-рѣшителенъ начинъ и се замѣни съ трудовата школа, която да възпитава и обучава съобразно мѣстнитѣ условия въ процеса на самото производство, като издирва и култивира открититѣ дарби на всѣки единъ индивидъ.

Но, до като днешната държава и обществото, по известни съображения, поддържатъ наравно съ гимназията и срѣдни професионални и специални училища, ние не мо-

жемъ да се откажемъ отъ да дѣйствува младежи годни за възприемане на науката и разните специалности. Нека отговорните фактори не си правятъ илюзия да мислятъ и защищаватъ положението, че само гимназистите сѫ годни да слѣдватъ висшите учебни заведения. Това е само една искусствена прѣграда за зрелията младежи, независимо въ какъвъ родъ учебно заведение сѫ добили своята зрѣлостъ, които желаятъ да получатъ истинско научно образование и специалност, прѣграда съ нищо неоправдана.

И така, въ агрономическите факултети при университетите, въ висшите земедѣлъски и лозарски училища и академии и само тамъ ний ще можемъ да обучимъ и създадемъ потребъните учени, организатори и тѣхники по лозарството и винарството.

За широкия слой лозари-производители този начинъ на възприемане лозарската наука, макаръ и желанъ, е, разбира се, невъзможенъ по простата причина, че не могатъ да се откъснатъ отъ производството и подложатъ на такова системно образование, което изисква редъ години, срѣдства и пр. Ето защо за тѣхъ лозарската наука ще трѣбва да се популяризира.

Популяризирането на лозарската наука е дѣло твърдѣ сериозно и отъ нейното правилно извършване ще зависи успѣха на лозарството въ известни райони и въ цѣлата страна.

Популяризацията може да се извърши успѣшно по двѣ посоки:

1. като се дѣйствува на учащата се младеж и
2. като се дѣйствува на възрастните производители.

Трудовата школа съ опитни учители специалисти по лозарството и винарството и съ прѣподавателски персоналъ запознатъ съ тѣзи отрасли, ще свържи общото образоване съ приложението му въ живота, въ дадения случай съ приложението му къмъ лозарското стопанство, ще използва трудовия опитъ на учащите се и ще създаде въ тѣхъ интересъ и разбиране на лозарството като наука и поминъкъ; обучението ще трѣбва да се свърже съ опитни лозя, изби, разсадници, кооперации и пр.

Така трѣбва да се погледне и на сѫществуващите сега нисши и срѣдни земедѣлъски и лозарски училища, защото

тѣ въ никой случай не могатъ да изкарватъ специалисти; тѣ, обаче, постоянно и системно трѣбва да еволиратъ къмъ трудови школи отъ общо значение или да се прѣвърнатъ въ висши училища и академии¹⁾.

Земедѣлските катедри, които сега дѣйствуватъ, ще трѣбва да се увеличать, да се попълнятъ съ необходимите специалисти и техники по лозарството и винарството, да се обзаведатъ съ всички помагала, та да могатъ да дѣйствуватъ успешно непосрѣдствено на населението, било прѣзъ врѣме на работа чрѣзъ бесѣди, сказки, демонстрации, показни лозя и пр., било чрѣзъ зимни училища и вечерни курсове.

Лозарската литература — било научна или популяризаторска, е сѫщо така едно мощно срѣдство за разработка, възприемане и популяризиране на лозарската наука и техника. Но, за да може тази литература да има истинска стойност, трѣбва да се организира нейното списване и издателство по начинъ щото да не се позволи излизането и разпространението на книги, написани отъ спекуланти съ цѣль за експлоатация съ невѣжеството на масите. Нека не се мисли, че е лесно да се пишатъ специални книги, или че е още по-

¹⁾ По поводъ на горната статия отъ г. Хр. Цачевъ, намираме за добре и полезно, понеже разглеждания въпросъ е много важенъ, да дадемъ нѣ-колко кратки бѣлѣжки.

Прѣди всичко г. Цачевъ отлично е развиъл и подкрѣпилъ мисълта си какво лозарството е толкова наука и то приложна колкото и науката за общото земедѣлие (за зърнените култури), който фактъ, за голѣмо съжаление и очудване, се отрича отъ нѣкои наши огроноси. Безъ да отиваме въ подробности, ние намираме какво гледището и мислитѣ на г. Цачевъ, относно училищата ни и академиите, като строго научни, сѫ вѣрни обаче ние схващаме, че за у насъ и при нашитѣ условия сѫ неприложими. Да мислимъ тѣй ни карать нѣколко съображения и факти: 1) като имаме прѣдъ видъ сегашнитѣ ни тѣй нарѣчени срѣдни и нисши земедѣлски училища, които отъ 15—20 години още не сѫ доуредени — нито по програма, нито по цѣль, нито по материала за изучаване въ тѣхъ, нито по trajане на курса, нито по названието имъ и пр.; 2) като имаме прѣдъ видъ положението по въпроса въ Франция напр., която поне по лозарството е учителската на цѣла Европа — именно тамъ нигдѣ нѣма чисто агрономически факултети, нито академии по общо земедѣлие, лозарство и винарство, — тамъ иматъ: les Ecoles Nationales d'agriculture (народни земедѣлски училища), които минаватъ за висши; Ecoles pratiques d'agriculture (практически земедѣлски училища), които сѫ нисши, но не като нашитѣ и Institut National agronomique въ Парижъ (Народенъ Агрономически Институт), който е единственното най-висше земедѣлско заведение и 3) като имаме прѣдъ видъ нашитѣ условия и общото положение ние намираме, че е много прѣждеврѣменно да се мисли у насъ за висши земедѣлски и лозарско-винарски училища и академии. Съ други думи ние, по скромното ни схващане и разбиране, трѣбва прѣди всичко да искаме да бѫдатъ напълно доуредени и поставени образ-

лесно да се прѣвеждатъ. Учебникъ, написанъ безъ съблюдение на извѣстни педагогически моменти; книги, написани на лошъ стилъ и сухопарно, а най-вече съ невѣрности и несъобразности съ мѣстните стопански условия, вмѣсто полза ще принесатъ голѣма врѣда. Прѣдвидъ на това критиката трѣба да бѫде много внимателна и всѣкиму да отдаде заслуженото.

Слѣдъ всичко казано, нека завѣршимъ съ слѣднитѣ конкретизирани прѣдложения:

1. При Агрономический факултетъ на нашия Университетъ, който прѣстои да се открие въ скоро врѣме, нека направно съ другитѣ дисциплини да се застѣпятъ, въ специални катедри, лозарството и винарството. На абсолвентитѣ да се даде възможность да се специализиратъ въ тѣзи стопански клонове, за да могатъ даровититѣ и склонните къмъ тѣзи занимания да се образоватъ и добиятъ вѣренъ методъ за научни изслѣдвания.

2. Плѣвенското лозарско училище да се прѣвърне въ висше съ три или четири годишень курсъ за научна и практическа подготовка на организатори, техники, администратори и учители по тѣзи специалности.

3. Да се обѣрне особено внимание на опитнитѣ станции — плѣвенската да се разшири и да се открие още една въ южна Бѣлгария.

цово въ всѣко отношеніе сегашнитѣ ни три срѣдни училища, а сѫщо и нисцитѣ и чакъ слѣдъ това да мислимъ за агрономически факултетъ. Защото ние много се страхуваме, като имаме на лице дългогодишнѧя примиъръ съ въпроснитѣ ни училища, че и съ проектирания ни агрономически факултетъ ще стане сѫщото — много шумъ и пожелания и . . . . приказки! Ето защо ние намираме още че е за прѣдпочтитане да бѫдемъ по-скромни, и по-бавни, и по обмислені въ рѣшеніята ни за да бѫдатъ сполучливи и трайни прильпвията на Да говоримъ тѣй ни каращ още слѣднитѣ факти: прѣзъ туй лѣто имахме случай да посѣтимъ Плѣвенъ, слѣдователно и лозарско-винарско-градинарското училище, въ което прѣзъ 1899 г. и ние учихме и свѣршихме. И какви радостни и тѣжни спомени изпитахме при туй ни посѣщеніе! Да, тукъ ние считаме за дѣлъ и съвѣршенно откровенно да заявимъ, че ние напр. прѣдпочтитаме да видимъ Плѣвенското ни училище не висше или академия, но поне такова каквото бѣ прѣзъ 1896—1899 година! Сѫщото може да се каже и за нисцитѣ ни училища.

Въ заключение на горнитѣ ни краи бѣлѣжки, ще повторимъ: прѣди да се създава и урежда у насъ агрономически факултетъ, *необходимо е прѣдъ всичко да се доурядятъ и стабилизиратъ, веднажъ за винаги, поне сегашнитѣ ни 3 срѣдни училища, а сѫщо сѫществуващи ни нисши, като се нагодятъ точно за нашите условия, изисквания и нужди.* Ако ли е пѣкъ ручено и рѣшено да се създаде и агрономически факултетъ, който, повтаряме, най-малкото е прѣжdevръмененъ, то поне въ него да се допушчатъ прѣдпочтително младежи съ земедѣлско образование, а посѣсть общо-гимназиялно. Такъвъ начинъ на дѣйствие би билъ, и по-справедливъ, и по-полезенъ, и по-рационаленъ (Б. Р.).

4. Въ лозарските мѣста, като въ Плѣвенъ, Сухиндолъ, Ст. Загора и пр., да се свѣрзва учението въ гимназиите и прогимназиите съ практиката и техниката по лозарството и винарството.

5. Българското земл. дружество, Съюзътъ на българските лозаро-винари и Министерството на Земедѣлието да насърдчаватъ, чрѣзъ субсидии и награди, научнитѣ и популярни трудове по лозарството и винарството.

И. И. ХРАНКОВЪ.

Торенето на лозята.

Макаръ че торене на лозята се е вършило и върши на много мѣста у насъ по поводъ въпросъ № 10, помѣстенъ въ тази книжка, намираме за добрѣ да кажемъ нѣколко думи повече по тази тѣй важна работа още повече че тя, както и много други, се е вършила и върши неправилно и нерационално. Торенето, *което при новитѣ лозя се налага*, се е вършило и върши у насъ изключително съ оборски торъ¹⁾), който, нека не забравяме, е отличенъ съ условие да бѫде добрѣ приготвнѣ и спазенъ до момента на употребяването му, а и това послѣдното да бѫде правилно — рационално, извѣршено. Защото тѣй, както се върши у насъ — торѣтъ събиратъ и трупатъ кждѣто и да било бзъ да се грижатъ да запазятъ цѣннитетъ му материи — хранителнитѣ му вещества, не може да се очаква даже удовлетворителенъ резултатъ. А че самото торене се върши неправилно служи факта, гдѣто ние сме виждали и виждаме на много мѣста, като изкарватъ торѣтъ на лозето, най-често слѣдъ гроздобера, поставятъ го около чуканитѣ и го оставятъ незаринатъ; зариватъ го другъ пжть и, въ повечето случаи, не скоро слѣдъ разхвѣрлянето му. По такъвъ начинъ употребения торъ, до като бѫде заринатъ, изгубва частъ или всичката си хранителна стойност, слѣдователно такова торене не само че не принася никаква полза, но причинява и врѣда въ смисъль, че работитѣ по него сѫ

1) Тукъ нѣма да разглеждаме отдѣлнитѣ видове оборски торъ, като: говежди, конски и др., а общия — смѣсения оборски торъ. Сѫщо не ще разглеждаме и фабричнитѣ — химическитѣ торове.

отишли напразно. А ако тора би билъ купенъ, загубата би била още по-голѣма.

Прѣдъ видъ на горѣказаното отъ една страна, а отъ друга — прѣдъ видъ на факта, че новитѣ американски лозя сѫ много по-взискателни, въ всѣко отношение, заслужава да се обѣрне сериозно внимание и на торенето. Съ други думи за да дава едно лозе рздовно приходъ, трѣбва и редовно да се тори. Самото торене нѣкои вѣршатъ и може да се вѣрши ежегодно, но това не е необходимо па и не е практично и нѣма прѣимущества. Ето защо за прѣдпочитане е и обикновено лозята се торятъ всѣки 2—3 години единъ пѣтъ. Въ такъвъ случай количеството торъ, което трѣбва да се употреби, е различно, защото е въ зависимостъ съ разни условия, като: качеството на самия торъ, естественната плодородностъ на земята, физическите свойства на почвата — дали тази е лека или тежка, а отъ туй повече или по-малко пропусклива; естественото развитие на сорта или сортовете лозови подложки и пр. Така напр. ако тора е добрѣ приготвенъ и спазенъ смѣта се, безъ голѣмъ огледъ на другитѣ фактори, за добро торене, на декаръ 3—4000 килограма. Ако почвата е, сравнително, лека и пропусклива може да се употреби малко повече торъ; ако се гони цѣльта да се добие повече грозде безъ да се обрѣща особено внимание на качеството на послѣдното, тори се по-силно и т. н.

Независимо отъ горѣказаното не трѣбва да се забравя, че плодородността на дадена почва не зависи само отъ количеството на дадения ѝ торъ, защото този послѣдния е само единъ отъ факторите за плодородността. Именно нужно е да се знае, че почвената вода е главния факторъ за всѣка плодородностъ, а слѣдователно за всѣка продукция. Отъ тукъ и слѣдния капиталенъ изводъ: *никой и никога не трѣбва да мисли, че само съ торъ може да направи една естествено бѣдна и суха почва тѣй плодородна, както друга, която, може естествено, е плодородна и свѣжса — не суха.* Отъ друга страна общиятъ климатъ на дадена мястност има влияние върху доброто или по-лошо използване на тора. Така, при равно производство, лозята въ по-студените страни и мяста трѣбва по-силно да се торятъ и обратно.

Начинътъ за торенето и врѣмето за това. — У настъ най-често торътъ поставятъ около чуканитѣ, като нѣкои,

прѣдварително, изкопватъ малки трапчинки, въ които го турятъ и зариватъ¹⁾; други, както казахме по-горѣ, просто го изсипватъ около чуканитѣ, а послѣ го зариватъ, а трети го разхвѣрлятъ, повърхностно, прѣди копането, съ което го зариватъ. Другъ начинъ, който у насъ не съмъ виждалъ да практикуватъ, но който е добъръ и се прилага въ нѣкои чужди страни, е слѣдния: между редовете на лозитѣ се изкопва трапъ 30—40 см. дълбокъ, въ който турятъ тора, а послѣ го зариватъ. При този начинъ, при копането на траповете, разбира се, се прѣрѣзватъ и отъ по-дебелите корени на лозитѣ; това прѣрѣзване, ако се върши прѣзъ спящия за лозата сезонъ — есенъта и зимата, не е никакъ врѣдно още повече че то причинява подмладяване на коренната система на лозата. Ето защо този начинъ е за прѣпорожчване особено при по-старитѣ лози.

Въ заключение на току що изказаното за начините на торене трѣбва да се каже, че торенето въ трапчинки около чуканитѣ и въ трапове между лозитѣ — и двата начина сѫ добри съ условие *торътъ да се зарива веднага сълѣдъ разхвѣрлянето му*. Защото, както по-горѣ е казано, оставения дълго врѣме незаринатъ торъ или много малко заринатъ не само че изсъхва и мухлясва, особено въ сушаво врѣме, но когато торътъ мухляса отъ азота²⁾ на послѣдния не само че не се образуватъ лесно поглъщателни нитрати, ами самия азотъ се изгубва, понеже торнитѣ мухали, при дишането си, както сѫ доказали г. г. Bonnig и Mangin, отдѣлятъ и азотъ.

Досѣжно врѣмето — сезона, за разхвѣрляне тора, за прѣдположене е да се върши прѣзъ есенъта и зимата особено въ мѣста, гдѣто се знае че пролѣтъта е сушава. Разбира се, че и тукъ има и може да има по-малки или по-голѣми отклонения въ зависимостъ съ годишнитѣ врѣмена, съ физическите свойства на почвата, съ самото състояние на тора — дали е старъ или недоразложенъ и пр. Така въ по-леки и пропускливи почви тора трѣбва и може да се разхвѣрля по-късно; въ изобщо влажни мѣстности тора може да се разхвѣрля пакъ по-късно и пр.

1) Този начинъ е добъръ за младите лози.

2) Азота е една отъ главните хранителни материли съдѣржащи се въ тора.

БАЛЮ К. ОРЪШАРОВЪ

Да садимъ или да не садимъ директни лози?

Десетъ години отъ какъ е забранено саденето на директните лози, съ забълъжката къмъ чл. 21 отъ закона за лозарството, и саденето имъ прѣзъ този периодъ е продължавало, мълкомъ по контрабанденъ начинъ, но безпрѣятствено отъ общинската или други власти, като че ли незнайъ сѫществуването на подобна узаконена забрана. И днесъ ние виждаме голъмо количество посадени директни лози, въ този десетъ годишенъ периодъ, та става належаща нужда да се постави въпроса: да садимъ или да не садимъ тѣзи лози? като че ли е правена прѣчка за тѣхното садене, въпрѣки закона за забраната имъ. Но тази безидейностъ въ нашето лозарство, подкрѣпвана отъ немарливостта на властите, не трѣбва да продължава вече за да не осъмнемъ слѣдъ нѣкоя година прѣдъ грозна лозарско-виарска криза. Саденето на директните лози сешири цѣли десетъ години, слѣдъ тѣхното забраняване, подпомогнато отъ прѣстїлното българско нехайство къмъ жиженитѣ си интереси. Прѣдъ носа на общинската власть, най-блиската до населението, се разпространяваха и днесъ се разнасятъ директни лози, купувачите на които сѫсъ разно схващане за цѣлите, които прѣслѣдватъ съ тѣхното купуване и садене: едни сѫ наивни новаци, чули че може да се пие евтино вино съ „бодни пржчка“, но не нашенска, а друга „чудотворна“, не виждали гроздето ѝ, нито познаватъ обработката ѝ, по лесно се увличатъ отъ разказите за плодородието имъ отъ безсъвѣстните контрабандисти, които, безъ да сѫ лозари, продаватъ лози, боклукъ доставятъ, а наивниците лозя правятъ, а грозде и вино не ядатъ и не пиятъ отъ тѣзи лози. Това сѫ измамени хора, които си губятъ срѣдствата и времето и слѣдъ 5—6 годишно чакане за грозде и вино, ударятъ търнокопа на лозето и съятъ жито, като проклинатъ ученините и лозите имъ, като чели тѣ сѫ виновни за да бѫдатъ мамени отъ недобросъвѣстните контрабандисти. Но има и други, които може да се именуватъ спекуланти съ лозарството, за които лозарството не е народенъ и личенъ поминъкъ, за дѣлги врѣмена, а врѣменна спекула

за печелени много пари; това сѫ тѣ безидейнитѣ лозари, които съзнателно садятъ директнитѣ лози, продаватъ пржта имъ, правятъ вина и петиоти, като надцѣняватъ качеството имъ прѣдъ неопитнитѣ консуматори и съ тѣзи си врѣдни за лозарството похвати прѣдизвиквали сѫ и ще прѣдизвикватъ остри лозарско-винарски кризи съ долнокачественитѣ си лози и такива по евтини вина. Тѣзи безидейни лозари сѫ най-голѣмитѣ виновници за разспространението на директнитѣ лози и на тѣхъ първи трѣбва да се приложи забѣлѣжката къмъ чл. 21 отъ закона за лозарството, като се удари търнокопа на тѣхнитѣ маточници за директни лози, а не да се иска свободното имъ садене.

Правилния развой на новото лозарство не може да бѫде дургъ освѣнъ този избранъ отъ всички добросъвѣтни лозари, които мислятъ за народния поминъкъ; а той е да запазимъ нашитѣ великолѣпни сортове грозда, които ни даватъ хубавитѣ, здрави, силни и ароматични вина и таблени грозда. За насъ не важи ако се постигнѣше, съ хибридирането, сортъ, който да се доближава по вкусъ и ароматъ съ нѣкой нашиенски сортъ, защото той ще е само единъ, а ние разполагаме, чрѣзъ присаждането, съ десетки отлични грозда — плодъ на хилядолгодишна култура, и нѣма да се повърнемъ къмъ първобитното грозде, за подобренietо на което напусто се хабятъ врѣме и сили. Проче, апелирамъ къмъ будната съвѣсть на истинскитѣ лозари да заработка между неопитнитѣ и начинающи лозари да не садятъ този боклукъ, който минава подъ общо име „Отело“ и да настояваме да се запази забѣлѣжката къмъ чл. 21 отъ закона за лозарството, като се прилага съ всичката си строгостъ, гдѣто се намѣри ча е нарушена.*)

с. Махалата (Плѣвенско), 5.XI. 1920 г.

---

*.) Горното хубаво и отлично мотивирано изложение на г. Орѣшаровъ се нуждае отъ широка подкрепа за успѣха и правилния развой на лозарство-винарството ни. Ето защо ние канимъ и молимъ всичките добри и съзнателни лозари да дѣйствуватъ енергически въ сѫщото направление. (Б. р.).

Съюзни и дружествени.

РЕЗОЛЮЦИЯ.

Днесъ, 31 октомври 1920 год., лозаритѣ отъ гр. Лѣсковецъ имаха събрание за обсѫждане рѣшенията на Горноорѣховската финансова комисия по облагане сврѣхпечалбитѣ на лозаритѣ прѣзъ врѣме на войната съ данѣкъ възъ основа на подаденитѣ декларации.

Събранietо, като взе прѣдъ видъ:

1) че Горноорѣховскиятъ финансовъ началникъ по облагане сврѣхпечалбитѣ на лозаритѣ прѣзъ врѣме на войната съ данѣкъ не се е рѣководилъ отъ декларацийтѣ на лозаритѣ, нито пѣкъ е искалъ да вземе подъ внимание партиднитѣ книги на общината, въ които е записано измѣреното вино и ракия отъ акцизнитѣ власти, защото били „парцаль“, нито тия на акцизното управление, а е слагалъ срѣдно годишно на лозаритѣ такъвъ доходъ отъ лозята, какъвто той е на мѣриль за добрѣ, безъ да отговоря тоя доходъ на дѣйствителността, защото не искалъ да вземе въ съображение че може лозето да пострада отъ перенооспора, отъ градушка, отъ оидиумъ или пѣкъ най-сетнѣ да е на пространство голѣмо, а съ малко кютюци, каквито сѫ почти всички по-стари лозя въ Лѣсковецъ, засадени въ първите години при възобновяване на лозарството у насъ поради неопитность. По тоя начинъ той изкарва на всѣки лозарь да е получиль по-голѣмъ приходъ въ вино и ракия, отколкото той е прибраль въ сѫщностъ. Плюсъ това той смѣта, че лозарътъ ги е продаль на цѣна на каквато, може би, само отдѣлни единици да сѫ продали частъ отъ реколтата си прѣзъ 1919 година. Така че лозарътъ слѣдва да заплати данѣкъ несъответствуещъ на прихода, който е получилъ отъ лозето;

2) че, ако по тоя начинъ стане и облагането на дохода за 1919 година, ще трѣбва въ двѣ-три години лозаритѣ да бѫдатъ разорени;

3) че съ такова несправедливо облагане се убива инициативата у гражданитѣ да садятъ лозя, отъ които ще има полза и дѣржавата и самото население, понеже отъ тѣхъ ще изкарва поминака си;

4) че поради това своеволие на финансовия началникъ, протоколитѣ по облагане свръхпечалбитѣ на лозаритѣ прѣзъ врѣме на войната съ данъкъ сѫ подписани отъ болшинството членове на комисията при особно мнѣние,

РѢШИ:

1) протестира противъ своеволието на Горноопрѣховския финансовъ началникъ, задѣто слага прѣдполагаеми печалби на лозаритѣ съ цѣль да изкара по-голѣмъ доходъ за дѣржавата, а да разори лозаритѣ, да ги направи неспособни платци и за вѣ бѣдаще;

2) настоява щото Министерството на финанситетѣ да назначи друга комисия, която да провѣри отново всички спорни декларации, като обложи по-справедливо свръхпечалбитѣ съ данъкъ;

3) замолва Господина Министра на Финанситетѣ да внуши на своите финансови органи вѣ Горна-Опрѣховица, когато облагатъ лозаритѣ съ данъкъ за тѣхните печалби прѣзъ войната или дохода прѣзъ 1919 година, да иматъ подъ внимание както подаденитѣ декларации така и партиднитѣ книги на общината или на акцизното управление, а не да се взема нѣкакъвъ срѣденъ доходъ; ако нѣкои декларации не подхождатъ на дѣйствителността, да се провѣряватъ най-щательно отъ финансовите власти;

4) ако ли подаденитѣ декларации не се взематъ подъ внимание, по-добрѣ е да не се подаватъ, а финансовиятъ началникъ самъ вѣ своята канцелария по емлячнитѣ регистри да обложи съ данъкъ всички стопани на ниви, лозя и пр., както намѣри той за добрѣ; по тоя начинъ и дѣржавата нѣма да прави излишни разходи за отпечатването на декларациите;

5) подканва Съюза на бѣлгарските лозари-винари да се застѫпи прѣдъ Министерството на финанситетѣ за защита интересите на лозаритѣ, за по-справедливо облагане съ данъкъ.

Настоящата резолюция да се изпрати на Господина Министра на Финанситетѣ и за напечатването вѣ сп. „Лозарски Прѣгледъ“.

На събранието,

Прѣседателъ: В. Календжиевъ

Секретаръ: Г. Георгиевъ

БЪЛГАРСКА
ЗЕМЛЕДЪЛСКА БАНКА
отд. Агрономио
№ 25143
Гр. София, 16. XI. 1920 год.

Do Съюза на Българските
лозаро-винари.

Тукъ.

Господа,

На № 420. Съобщаваме Ви, че банката е съгласна да продаде на Съюза Ви 50 тона синь камъкъ при пристигането на поръчания 900 тона такъвъ отъ Англия.

Синиятъ камъкъ ще Ви се прѣдаде, както е желанието Ви, въ Варна, но не необезмитенъ — това е невъзможно, тъй като цѣлото количество ще пристигне заедно и ще има само единъ коносаментъ, а слѣдъ като се заплатятъ всички вносни мита и др. берии и по цѣна, която ще бѫде опрѣдѣлена като продажна на синия камъкъ въ гр. Варна.

Ако сте съгласни да закупите исканото количество синь камъкъ при упоменатите по-горѣ условия, съобщете ни, най-късно до 20 того, за да имаме прѣдъ видъ да Ви прѣдизвѣстимъ веднага щомъ получимъ свѣдѣния, че стоката е експедирана отъ Англия.

Съ поздравъ:

Администраторъ:
(п.) Ст. Ив. Поплуковъ.

Управителъ:
(Не се чете)

*

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ
на
Сп. „ЛОЗАРСКИ ПРЪГЛЕДЪ“
№ 445
гр. София, 17. XI. 1920 г.

Do г-на Държавния Агрономъ
въ гр. Т.-Пазарджикъ.
Копие до Държавната Земле-
дѣлска Катедра — гр. Пловдивъ.

Господине,

Съ писмо отъ 13 того единъ анонимъ „интелигентенъ“ лозарь отъ гр. Т.-Пазарджикъ ни изпраща рекламна изрѣзка за всевъзможни директни лозови пржчки разпространявани отъ нѣкой си Димитръ Ст. Личевъ, ул. „Островска,“ № 10 въ сѫщия градъ; изрѣзката¹⁾ е отъ нѣкакъвъ вѣстникъ „Земедѣлско Съзнание“ (!?) брой 8—9 отъ 23.X. т. г., издаванъ отъ земедѣлски (?) синдикатъ. Всичко горѣказано сигурно Ви е извѣстно, но ние, заедно съ анонимния ни дописникъ комуто, ако не ни бѣ изпратилъ рекламиата изрѣзка, не бихме обрънали внимание, се чудимъ какъ е възможно такава гавра прѣдъ лицето на компетентнитѣ държавни власти и при наличността на дѣйствуващия ни законъ за лозарството и ово-

¹⁾ Която по-долу помѣстяме (Б. р.).

щарството? Още по-чудовищно е, гдѣто такава безподобна гавра се върши и пише въ нѣкакво ужъ „Земедѣлско Създание“ и то въ единъ отъ първите ни лозарски центрове!

Прѣдъ видъ на горѣказаното ние считаме за дѣлгъ и Ви молимъ да имате добрината и запазите интереса на лозарство-винарството ни на които Вие и ние, като народни учители, трѣбва рѣшително и прѣданно да служимъ.

Съ вѣра че Вие ще сторите потрѣбното, ако случайно сте пропуснали до сега, за примѣръ на всички шарлатани и разстроители на народното ни лозарство, Ви пращаме нашите поздрави и прѣдварителна благодарностъ.

Редакторъ: И. И. Хранковъ.

*

ВАЖНО ЗА ЛОЗАРИТЪ!

Желающитѣ да си набавятъ плодни, и здрави, и евтени лозови прѣчки отъ директни сортове нарѣчени франко-американски хибриди се намиратъ за проданъ у другарян и Димитръ Ст. Личевъ, ул. „Островска“, № 10 въ гр. Т.-Пазарджикъ.

Имената на сортовете сѫ слѣднитѣ:

1) Жакецъ (червено)	6) Сейбелъ (червено)
2) Отело (”)	7) Хибридъ-франкъ (червено)
3) ” (бѣло)	8) Виала (червено)
4) Хербемонтъ — (червено)	9) Делавара (червено)
5) Терасъ (”)	

Струватъ метъра 2·50 франко гара Т.-Пазарджикъ.

Порѣчки се приематъ всѣки денъ, като горѣпоменатия Личевъ ще дава наставления за посаждането имъ.

СЪЮЗЪ

на

БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ
№ 446

Гр София, 17.XI. 1920 г.

*

До Лозарско-винарското Ко-
оперативно Дружество.

c. Аспъново (Г. Орховско)

Господа,

На № 4. Съобщението за дружеството Ви ни много изненада, защото ние не знаехме, че такова дружество сѫществува и отъ кога? Още повече сме изненадани като ни съобщавате, че членоветѣ на дружеството Ви иматъ около 1000 декари лозя, а отъ селото Ви до днесъ нѣма нито единъ абонатъ, който да си е платилъ съюзния органъ „Лозарски Прѣгледъ“. Напротивъ въ селото Ви сме пратили 1 и 2 кн. на лицата: 1) Юрданъ Колчевъ, 2) Марко Стоиловъ, 3) Рачко

Мариновъ, 4) Рашко Нековъ Малкия и 5) читалище „Про-
свѣта“, но, понеже и до днесъ не сѫ си платили, е било
спрѣно изпращането както на всички неплатили. А до сега
сѫ излѣзли 6 книжки и 7-а подиръ 2—3 дни теже ще излѣзе.

Ето защо, ако дружеството Ви иска да работи съ Съюза
ни и да се ползува отъ услугите и придобивките му, трѣба
всичките Ви членове да се абониратъ за „Лозарски Прѣ-
гледъ“ и да си платятъ, а сѫщо, ако бѫдете членъ на Съюза,
— а трѣба да бѫдете, ако сте истински лозари, е потрѣбно
да запишете и дѣлове. Съюзътъ уставъ е публикуванъ въ
кн. 1. на „Лозарски Прѣгледъ“.

Подкрѣпете Съюза и списанието му за да имате полза
и услуги защото „съединението прави силата“!

Прѣдметитѣ, за които пишете, сега още нѣмаме, но сме
въ прѣговори, а нѣкои сѫ вече порожчани и ще ги имаме. Точ-
ната имъ цѣна ще може да Ви се събъщи слѣдъ получаването
имъ, когато ще може да знаемъ всичките послѣдовали раз-
носки.

Съ поздравъ,

Редакторъ: (п.) И. И. Хранковъ.

*

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ
на

Сп. „ЛОЗАРСКИ ПРѢГЛЕДЪ“
№ 448

Гр. София, 17. IX. 1920 г.

Г-нъ Цвѣтковъ,

въ гр. Плевенъ.

Писмото Ви отъ . . . (безъ дата) току що получихме и
бързаме да Ви отговоримъ — въпросната Ви телеграма по-
лучихме своеувѣрѣнно заедно съ нѣколко други по сѫщия
въпросъ.

Съюзътъ ни прави всичко възможно за лозаритѣ и ви-
наритѣ но, за нещастие, болшинството отъ тѣхъ до сега не
ни дадоха съдѣйствие и подкрѣпата си! Направеното до сега
е вписано въ излѣзлитѣ 6 книжки, а въ 7-а, която ще бѫде
готова подиръ 2—3 дни, ще може да прочетете постѣжките
и борбата ни за синия камъкъ. Вие питате Съюза мисли ли
да прави нѣкакви доставки на синъ камъкъ и др. материали
и ние Ви отговаряме, че Съюза отъ първия денъ е замислилъ
и мисли за подобни работи, поради което той нѣколко пѫти
моли и дружество и лозари да го подкрѣпятъ, но гласа му
остана въ „пустиня“. Защото за да може Съюза да извѣрши
доставки, трѣба да има срѣдства — до сега трѣбваше да
има записани дѣлове и внесени суми поне 200,000 л., а то,
въ сѫщностъ, имаме едва около 30,000 л.

Ами списанието до сега какъ живѣе? Ето отъ Плѣвенъ напр., при около 200 абонати, сѫ платили едва 32!?¹⁾ Понеже сте секретарь на тамшното д-во счетохме за полезно да Ви съобщимъ горното и да Ви подчертаемъ, още веднажъ, голѣмата ни тѣга, гдѣто при горнитѣ условия не ще можемъ да работимъ дѣлго за лозарство-винарството. Разбира се ще употребимъ послѣдни усилия да дочакаме идущия конгресъ — прѣзъ януари 1921 г., а послѣ . . . да рѣшатъ лозаритѣ.

Съ поздравъ,

Редакторъ: (п.) И. И. Хранковъ.

Съюзъ

на

БЪЛГАРСКИТЕ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ

№ 449

гр. София, 17. XI. 1920 г.

На № 25143 отъ 16. XI-1920 г.

До Почитаемата Българска
Земедѣлска Банка,
(Отдѣл. Агрономно.)

Тукъ.

Господи,

Въ отговоръ на почитаемото ви подъ насрѣдния номеръ имаме честь да Ви съобщимъ, че Съюза ни не може да приеме условията, по които сте наклонни да му направите услугата съ доставката, защото тия условия, които му се даватъ отъ Ваша страна, не могатъ да бѫдатъ условия за една кооперация каквато е Съюза на Българските лозари, който, както Ви е известно, има за цѣль да улеснява българските лозари и да подпомага почитаемата Банка въ единъ моментъ, когато тя иска да бѫде полезна съ своите доставки на българското лозарство. Съ писмото Ви № 25143, за голѣмо съжаление, Съюзътъ ни се третира не като кооперация, а като единъ обикновенъ търговецъ, който би се явилъ въ Варненския Ви клонъ и би поискъ да му се продаде известно количество синь камъкъ.

За да се изчерпи въпроса и да се не води излишна прѣписка молимъ Ви да ни съобщите, изчерпателно, съгласна ли е почитаемата Банка да ни направи исканата доставка при условията указанi въ писмото ни № 420 отъ 10 того, а именно: да ни достави отдѣлно отъ своята поржчка, или да ни отстъпи отъ своите 900.000 кгр. едно количество отъ 50,000 кгр. синь камъкъ по цѣни и условия по които ще струва доставката на Банката и при ангажиментъ още отъ наша страна, че ще Ви заплатимъ всички разноски въ свръзка съ тая доставка плюсъ една комисиона отъ 2%?

¹⁾ А Вие 2-3 пъти още прѣзъ лѣтото ни писахте да Ви пратимъ списъци на неплатилитѣ, давахте ни обещание и куражъ, че всичко ще уредите — ще съберете абонаментитѣ и ни ги из pratите и пр., но и до сега нищо . . . и до сега останахме само съ обещания и надежда. (Б. Р.)

Ако тия наши условия сѫ приети отъ почитаемата Банка, молимъ да ни се съобщи какви сѫ уговоренитѣ условия за плащане съ фирмата, отъ която ще се извѣрши доставката, за да ги изпълнимъ по отношение на нашата доставка.

Съ отлично почитание:

СЪЮЗЪ НА БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ
за Секретарь: П. Прѣдседатель:
(п.) И. И. Хранковъ (п.) Х. Тишковъ.

СЪЮЗЪ

*

на
БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ до Господина Министра на Земле-
№ 454 дълието и Държавните Имоти.
гр. София, 18. XI. 1920 г. Тукъ.

Въ допълнение на писмото ни № 408 отъ 6 того, приложени тукъ имаме честь да Ви прѣставимъ, Господине Министре, два прѣписа отъ писмата на Българската Зем. Банка подъ № 24220 отъ 9. XI. и 25143 отъ 16.XI. т. г., отъ които ясно се вижда, че сѫщата Банка не само че не желае да у служи на Съюза, но, за съжаление, отива и по далечъ — отрича да го признае за кооперативна организация, а го третира, като обикновенъ търговецъ.

При това положение на работата, Съюза ни е въ невъзможност по нататъкъ да води прѣговори съ почитаемата Бъл. Зем. Банка по доставката на синия камъкъ, който искаем и Ви молимъ най-учтиво, Г-не Министре, въ интереса на българското лозарство, да ходайтствувате прѣдъ почитаемия Министерски Съвѣтъ да ни се позволи отдѣлно да доставимъ отъ Англия нужното ни количество синь камъкъ.

Съ почитъ:

СЪЮЗЪ НА БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ
за Секретарь: п. Прѣдседатель:
(п.) И. И. Хранковъ (п.) Хр. Тишковъ.

МИНИСТЕРСТВО

*

Прѣпись.

на
ЗЕМЛЕДѢЛИЕТО И ДѢРЖ. ИМОТИ
Отдѣлъ земедѣлски
№ 11308
гр. София, 24. XI. 1920 г.

до Съюза на Българските
лозари-винари.
Тукъ.

№ № 408 и 454. — Съобщава Ви се, че Министерството е прѣдписало на Б. З. Банка да Ви достави 50 тона синь камъкъ по цѣна и условия еднакви съ тия на Банката.

Началникъ на отдѣлението:
(п.) Бѣрзаковъ.

БЪЛГАРСКА
ЗЕМЛЕДѢЛСКА БАНКА
Отд. Агрономно
№ 26289
гр. София, 25. XI. 1920 г.

Прѣписъ.

Do Съюза на Българските лозари-винари.

Тукъ.

На № 449.

Господа,

Съобщаваме Ви, че понеже до банката постъпват молби и отъ други кооперации освѣнъ Вашата, съ които молби кооперациите искатъ да имъ се продадатъ голѣми количества синь камъкъ, съвѣтътъ намѣри за умѣстно да вземе окончательно рѣшеніе, относително условията на каквите ще Ви се отстѫпи исканото количество синь камъкъ, при пристигането въ България на поръчания такъвъ отъ Англия.

Българска Земедѣлска Банка.

Администраторъ:	Управителъ:
(п.) Ст. Ив. Поплуковъ.	(п.) А. Гачевъ.

СЪЮЗЪ
на
БЪЛГАРСКИТЕ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ
№ 485
гр. София, 30. XI. 1920 г.

*

Do Почитаемата Българска
Земедѣлска Банка.

Тукъ.

На № 26289 отъ 25. XI. 1920.

Господа,

Господинъ министра на Земедѣлието съ писмото си № 11308 отъ 24 того ни съобщава, че е наредилъ до почитаемата Ви Банка да ни достави 50 тона синь камъкъ по цѣна и условия еднакви съ тия на Банката. При това разрѣшение на въпроса, молимъ да ни съобщите какви сѫ условията Ви на плащане съ фирмата, която ще извѣрши доставката, за да може Съюза ни да вземе брѣме нужните мѣрки за да изпълни тия условия по отношение на своята доставка.

Въ очакване на отговора Ви, молимъ да приемете отличните ни почитания:

СЪЮЗЪ НА БЪЛГАРСКИТЕ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ

за Секретарь:	п. Прѣдседателъ:
(п.) И. И. Хранковъ.	(п.) Хр. Тишковъ.

РЕЗОЛЮЦИЯ.

Днесъ, на 14 ноември 1920 год. гр. Русе, русенските лозари — членове на районния лозарски синдикатъ „Св. Трифонъ“ събрали на извѣнредно събрание слѣдъ като изслушахме мнѣнието на специалисти лозари — членове и не членове на синдиката, по въпроса: директните сортове американски лози и тѣхното значение въ лозарството и като вземахме въ прѣдъ видъ:

- 1) че Министерството на Земедѣлието въпрѣки противното мнѣние на специалисти-лозари — негови органи, е застанало на гледището да разрѣши свободния вносъ и саденето на директните сортове ам. лози;
- 2) че тая мѣрка ще ли да задоволи едно малцинство спекуланти лозари разпространители на тѣзи сортове;
- 3) че въпросните сортове лози по своите качества на устойчивостъ противъ филоксерата и качеството на гроздето и виното сѫ отдавна осаждени отъ науката и практиката като неумѣстни;
- 4) че тѣхното въвеждане ще задоволи материално само едно малцинство, а ще нанесе единъ ударъ на едва зараждащето се ново лозарство,

Рѣшихме:

- 1) протестираме противъ всѣка мисъль за разрѣщение свободното садене на директните сортове американски лози;
- 2) напротивъ, настояваме да се взематъ мѣрки за унищожението на досега посадените такива лозя чрѣзъ изкореняване или облагането имъ съ непосилни данъци;
- 3) молимъ лозарите отъ всички лозарски центрове да подкрепятъ настоящата ни резолюция и
- 4) натоварваме избраното бюро да изпрати прѣпись отъ настоящата резолюция до Господина Министра на Земедѣлието и Дѣрж. Имоти, Прѣдседателя на Камарата и ѝ даде гласностъ въ пресата.

Гр. Русе, 14 ноември 1920 год.

ОТЪ БЮРОТО.

ВѢРНО:

Секретарь на Русенския лозарски синдикатъ „Св. Трифонъ“ въ гр. Русе.

Сим. Др. Иордановъ.

(Прѣпись)

*До Господина Министра на Земле-
дѣлствието и дѣржавнитѣ имоти.*

Господине Министере,

Подписанитѣ лозари отъ с. Махалата, Плѣвенска окolia като обсѫдихме повдигнатия въпросъ по директнитѣ лозя, рѣшихме да Ви помолимъ, Господине Министре, да не отмѣнявате забѣлѣжката къмъ чл. 21 отъ закона за лозарството, а да дадете най-строги наредждания да се прилага, като се конфискуватъ и изгорятъ всички приготвени лози „отели“ за посаддане прѣзъ идната пролѣтъ, а на посаденитѣ лозя съ разни „отели“ се удари тѣрнакопа и се изкоренатъ, като се почне отъ Видинско, гдѣто е марочника на тѣзи лози.

Заштото:

1) директнитѣ лози сѫ и ще си останатъ лози съ диво, неприятно мериливо грозде, малко по количество и должно по качество, виното на които само ще понижава вкуса и на тъй невзискателния български пиячъ; а съ това ще се спъва правилния развой на родното ни лозарство-винарство;

2) гроздето отъ директнитѣ лози дава по-голѣмо количество пращина, сравнително нашенскитѣ грозда, съ която пращина много се злоупотрѣбява и се приготвятъ, чрѣзъ нея, силно боядисани петиотни вина — язва въ винарството ни, противъ която всички идейни лозари трѣбва да ратуваме и

3) отъ разнитѣ „отели“ не сѫ доволни всички лозари, които иматъ лозя отъ тѣхъ, но използватъ пжрта имъ, като съзнателно спекулиратъ съ народното лозарство, увеличаватъ много новаци въ лозарството, като ги забавятъ съ години отъ истинския пжтъ за възобновяване лозята си; спекула която трѣбва за винаги да се прѣмахне, като се искоренятъ всички лозя съ директни лози и се распространява новото лозарство само чрѣзъ изпитанитѣ американски подложки, облагородени съ нашитѣ отлични сортове лози, които ни даватъ великолѣпни грозда за Ѣдене и вино.

С. Махалата, 1/XII 1920 г.

(Подписали)

Б. К. Орѣшаровъ,	Т. Нѣшовски,
Н. Парашкововъ,	Г. Доковъ,
Т. Горановъ,	П. Ив. Нисторовъ,
М. Петковъ,	М. Пеловъ,
Пр. С. Дундаковъ,	Цв. Геновъ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ

на

Сп. „ЛОЗАРСКИ ПРЪГЛЕДЪ“

№ 511

гр. София, 7. XII. 1920 г.

*Do Редакцията „Прогресъ“**T. Пазарджикъ.*

Прочетохме въ брой 3 на въстника Ви „Прогресъ“ въ статията Ви: „новото лозарство“, молбата Ви къмъ специалистите лозари да си кажатъ думата по директните сортове. Като Ви поздравяваме съ апела Ви ще си позволимъ, обаче, да Ви изтъкнемъ какво ние прѣди 8 мѣсеки разпратихме позиви и молби изъ цѣла България, съ които молѣхме лозарите да се заинтересуватъ за собствените си интереси и да подкрепятъ образувания Съюзъ на българските лозари-винари, като, между другото, се запишатъ за съюзния органъ сп. „Лозарски Пръгледъ“ — единственото лозарско-винарско списание въ България, а сѫщо да запишатъ дѣлове отъ съюзния капиталъ. Е добре, тукъ ние сме принудени да Ви отбѣлжимъ печалния фактъ какво до сега Вашия край остана единъ отъ най-глухите и незаинтересованите въпрѣки, че въ града Ви има и лозарска кооперация, на която ние бѣхме специално писали и я молѣхме да запишатъ поне абонати за „Лозарски Пръгледъ“, но и до сега нищо! Да, до днесъ отъ Вашия градъ, който се смята лозарско-винарски, имаме всичко 7 платили абонати! И като ви съобщаваме този тжженъ фактъ, оставаме Ви да разсѫдите и заключавате.

Нѣщо повече и за да Ви докажемъ пълната незаинтересованост на лозарите и винарите отъ Вашия край къмъ едно дѣло, което е тѣхно, прилагаме Ви единъ прѣпись отъ писмото ни 445 отъ 17.XI т. г. до Държавния агрономъ въ града Ви, който молимъ да публикувате въ Въстника Ви, ако намирате за добре.

Въ отдѣлна връзка Ви изпращаме 4, 5, 6 и 7 книжка отъ „Лозарски Пръгледъ“, въ които ще можете да прочетете всичко онуй за директните лози, което тази година е писано и говорено. Заедно съ книжките прилагаме и петъ екземпляри отъ позитивъ, които пролѣтесъ бѣхме разпратили въ цѣла България.

Като правимъ туй молиме Ви, отъ наша страна, да научите и подканите лозарите отъ Вашия край да не се скажатъ за 30 лв., ами всички да се абониратъ за „Лозарски Пръгледъ“, отъ когото ще черпятъ цѣни свѣдѣния и знания за да могатъ разумно да използватъ трудътъ и капиталътъ си.

Съ вѣра, че Вие ще пожелаете да ни съдѣйствувате, както и ние се отзоваваме на апела Ви, пращаме Ви отличните ни поздрави:

Редакторъ: И. И. Хранковъ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ

на

Сп. „ЛОЗАРСКИ ПРЪГЛЕДЪ“

№ 512

гр. София, 8. XII. 1920 г.

До Лозарски Синдикатъ

Въ гр. Русе.

На № 12. Писмото Ви отъ 25.XI. съ приложения Ви про-
тестъ противъ директнитѣ лози получихме снощи и въ отговоръ
Ви съобщаваме, Господа, че ще го помѣстимъ въ кн... 8
на „Лозарски Прѣгледъ“, която е подъ печатъ.

Ползуваме се отъ случая и ние пъкъ Ви молимъ за слѣд-
ното: вѣроятно Ви е извѣстно отъ „Лозарски Прѣгледъ“
какво Съюза ни успѣ да извѣрши до днесъ въ интереса на
лозарство-винарството ни въпрѣки много малката заинтересо-
ваност и слабата подкрепа, която до сега ни дадоха лозаритѣ.
Прѣдъ видъ на туй и надѣтайки се, че и Вие цѣните грижитѣ
на Съюза ни молимъ Ви, ако желаете, да проаги-
тирате между лозаритѣ, ако не за друго, то поне да се абсо-
ниратъ за списанието и да си платятъ абонамента; защото
Вие знаете, че общитѣ работи изискватъ общи усилия и
подкрепа.

Съ поздравъ,

Редакторъ: И. И. Хранковъ.

Съюзъ

на

Бълг. Лозари-винари

№ 519

Гр. София, 9. XII. 1920 г.

До Господина Министра на Зем-
ледельчиштето и Дѣржавнитѣ имоти.

Тукъ.

На № 11308, 24.XI. т. г.

Господине Министре,

Въ отговоръ на писмото Ви подъ насрѣдния н-ръ имамъ
честъ да Ви донесемъ, че отъ направената справка въ Управ-
лението на Б. З. Банка по поводъ надписа Ви № 11060 отъ
18. XI. т. г., съ който нареждате до сѫщата банка да прибави
къмънейната поржчка, или да даде отъ своитѣ 900,000 кгр.
синь камъкъ 50,000 кгр. за Съюза ни по цѣни и условия на
каквите банката ще го има, Управителния съвѣтъ на сѫщата
банка, въ отговоръ на Вашия надпись и на нашитѣ молби,
съ протоколъ № 192 отъ 22. XI. т. г., рѣшилъ: „че, като се
получи поржчения синь камъкъ, тогава съвѣтъ ще вземе окон-
чателно рѣшеніе при какви условия ще се отстѣжи исканото
количество на Съюза на лозаритѣ, защото не само тъ
искатъ синь камъкъ, а и още много други кооперации.“

При наличността на това рѣшение на Управителния съвѣтъ на Зем. Банка, както имахме и случая лично да Ви обеснимъ съ нашия прѣседател г. Вожаровъ, на Съюза ни се отнѣма възможността да усълужи на своите членове лозари, които още отъ сега даватъ поръчки си. Това като се има прѣдъ видъ отъ една страна и отъ друга — че само Земедѣлската банка, по рѣшение на Министерския Съвѣтъ, има право на внось, съ настоящето си Ви молимъ най-настоятелно още еднаждъ, Господине Министре, да наредите до въпросната Банка да ни отпусне отъ своето количество 100,000 кгр., или пѣкъ, ако смѣтката ѝ е толкова точна че поръченитѣ 900,000 кгр. сѫ необходими за нуждите на клоновете ѝ, които, вѣроятно, сѫ дали свѣдѣния отъ какво количество синь камъкъ ще имать нужда, — въ такъвъ случай Ви молимъ да внесете въпроса въ Министерския Съвѣтъ за да се разрѣши на Зем. Банка да достави на Съюза ни 100,000 кгр. синь камъкъ, което количество ще бѫде прибавено къмъ досегашното, по цѣната и условията, по които ще костува сѫщия на самата банка.

Понеже транспортитѣ за сега сѫ трудни и стокитѣ отъ странство идватъ бавно, молимъ да ни се съобщи ще можемъ ли да разчитаме на услугата Ви, на която толкова много държимъ, за да съобщимъ на лозарите, които ежедневно ни запитватъ какво става съ тая ни доставка.

Съ отлично почитане:

за Секретарь :	п. Прѣседателъ :
(п.) И. И. Хранковъ	(п.) Хр. Тишковъ

*

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ
на
Сп. „ЛОЗАРСКИ ПРѢГЛЕДЪ“
№ 522
София, 10. XII. 1920.

Do господина Министра
на Земедѣлълието и Дѣржав-
нитъ Имоти.

Тукъ.

Господине Министре,

Миналата година — въ края на м. септември, въ гр. Стара Загора, по врѣме лозарския съборъ, състоялъ се по инициативата на бившето Дружество на българските лозари, а сега Съюзъ на сѫщите, Министерството на Земедѣлълието, по молбата на сѫщото Дружество, бѣ уредило изложба на грозде и вина отъ нашенски сортове и отъ директните. Благодарение на тази изложба и нѣколкото заблудени, или по други причини „любители“ на директните лози, останаха разочаровани отъ послѣдните и Събора единодушно „възприе и осѫди разпространяването и саденето на сѫщите — директните лози и то съ единствената цѣль да може да се стабилизира и правилно да се развива новото ни лозарство“

и винарство. Сѫщото се подчертва отъ большинството говорили лозари – специалисти по врѣме на послѣдната конференция, състояла се на 6, 7, и 8 октомври въ София.

Въпрѣки туй, обаче, и за голѣмо съжаление заинтересовани хора продължаваха и продължаватъ да правятъ шумъ около тия лози, като, мимо сѫществуващи ни законъ за лозарството и овошарството, си позволяватъ да разнасятъ и продаватъ на наивните и невѣжи лозари, които заблуждаватъ съ всевъзможни громки и фантастични реклами. Понеже се знае, че прѣди нѣколко мѣсeci е билъ приготвенъ законопроектъ, въ който се прѣдвижа изхвѣрлянето на забѣлѣжката къмъ чл. 21, съ която именно се забранява саденето на директните лози, грамадното большинство български лозари, съ право изплашени отъ грозната перспектива чертающа се съ проектираната евентуалност, продължаваха и продължаватъ съ протеститъ и молбитъ си, които Ви сѫ известни, да не се допусне такава фатална грѣшка, съ която би се нанесалъ непоправимъ ударъ на лозарството и винарството ни, отъ които поминacci и народъ и държава черпятъ не малко жизнени сокове за своето сѫществуване.

Прѣдъ видъ на горѣказаното ние считаме за дѣлгъ и Ви молимъ, Господине Министре, отъ името на застрашенитѣ съ поминака имъ лозари и отъ наше име, да имате грижата не само да не се допусне изхвѣрляне на горѣцитираната забѣлѣжка, но и послѣдната строго да се прилага, както по отношение на насаденитѣ до сега, по контрабанденъ начинъ, директни лози, тѣй и за онѣзи, които въ бѫдаще биха били насадени.¹⁾

Съ отлично почитане. Редакторъ: (п.) И. И. Хранковъ

*

П О К А Н А .

Съгласно чл. 27 отъ съюзния уставъ, Управителния Съвѣтъ съобщава, че идущия лозарски конгресъ ще се състои на 30 и 31 януари 1921 г. при слѣдния дневенъ редъ:

1) отчетъ на Управителния Съвѣтъ, 2) отчетъ на Контролния Съвѣтъ, 3) приемане бюджета за 1921 г., 4) избиране Управителенъ и Контроленъ Съвѣти, 5) Съюзни доставки и 6) разни.

По този случай Управителния Съвѣтъ счита за дѣлгъ да покани да присѫтствуватъ не само редовните колективни и индивидуални членове на Съюза, но и всички съзнателни и милѣющи за интересите си лозари и винари.

гр. София, 15 декември 1920 г.

Отъ Управителния Съвѣтъ.

¹⁾ Горното ни писмо бѣ из pratено, съ молба за публикуване, до вѣстниците: „Миръ“, „България“, „Зора“, „Земедѣлско Знаме“, „Земедѣлска Правда“, „Прѣпорецъ“ и „Напрѣдъ“. (Б. Р.).

Въпроси и отговори.

Въпрос № 10. — Имамъ посадено лозе съ американски лози подложката на които е Шасла 41⁶. Почвата е тънка и камениста, подпочвата и мъртвата почва е тебеширеста и доста варовита. Лозето е на възрастъ 5 години, расте доста буйно и дава удовлетворителъ плодъ.

Поради слабата почва искамъ да го наторявамъ съ оборски торъ до като още не е почнало да slabъе. Моля явете ми тръбва ли още отъ сега, до като лозето е още силно, да го торя и какъ да стане торенето — въ изкопани до 35 см. бразди между редоветъ и насипано торъ въ тъхъ и отъ послъ заринатъ, или само да се разтила по повърхността на почвата? Кой отъ тъзи 2 начини е за прѣдпочтане?

Отговора моля да бѫде помѣстенъ въ една отъ идните книжки на списанието ни, защото и други се интересуватъ отъ този въпросъ.

гр. Ст. Загора, 8. XI. 1920.

Съ поздравъ: Ат. Ивановъ.

Отговоръ на въпросъ № 10. — Отоворътъ на този въпросъ, който е отъ голъма важность за бѫщащето и трайността на новитъ лозя, се съдържа въ специалната ни статия помѣстена въ тази книжка. Тукъ може да отбѣлѣжимъ само, че е за прѣдпочтане, както смѣта и г. Ивановъ, понеже земята е слаба и макъръ че лозето е още буйно, да почне да го тори безъ да чака заслабването му.

Свѣдѣния за лозята и други.

Тукъ първокачествени бѣли вина въ ограничено количество въ производителите и въ по-голъмо количество въ винарскиятъ кѣщи се продаватъ отъ 13·50 до 14 лв. литъра.

Първокачественъ гладъкъ, дивъ материјалъ отъ сорта Берландieri 41⁶, който е най-много разпространенъ тукъ, се продава 1·20 до 1·40 лв. рѣзника. Облагородени първокачествени добре сортирани лози на подложка 41⁶ и въ доста голъмо количество, съ мѣстни сортове грозда, почнаха да се вадятъ. Продажби съ опрѣдѣлени цѣни почти не сѫ станали. Риголването за нови лозя не е започнато.

Не сѫ се забѣлѣзали още търговци — демагози, за директни лози; тукъ тѣ и не вирѣятъ.

Единъ способъ за подготвяне на имитирани директни рѣзници, който се практикува отъ търговците, е слѣдния:

Нарѣзватъ се метри прѣчки отъ мѣстните грозда (лози) Шевка и Шасла доре, поставятъ се въ прѣсенъ говежди торъ и, като прѣстоятъ около седмица, добиватъ истинския цвѣтъ на унгарски. Такива сѫ продавани и прѣдъ агрономи лозари за унгарски.

с. Кортенъ (ново-загорско), 12. XI. 1920.

Съобщава: Г. Прокопиевъ

*

По причина на рано явилъ се силни студове и мразове въ Пазарджикско есенната обработка — орань и зариране, на лозята се извѣрши при съвсѣмъ неблагоприятни условия. Студътъ свари лозята неприготвени още за зима; всички имъ листа още стояха, което нѣщо ще се отрази злѣ при пролѣтното имъ развитие. Риголването върви слабо; лозаритъ, вслѣдствие мършавия гроздоберъ, голѣмата скжпотия и оскѣдица на лози, въобще доста много сѫ отчаени и малцина сѫ щастливитъ, които възнамѣряватъ да садятъ нови лозя. Надницата за риголване се движи отъ 1 лв. до 1.20 на квадр. метъръ при 60 см. дълбочина и то безъ храна. Тѣрсенето на посадъченъ материалъ е сѫщо доста слабо поне до сега. Напослѣдъкъ агенти и търговци на „Отело“ и всички видове директни лози наводняватъ околята и прѣдлагатъ съ успѣхъ евтината си стока на наивните лозари; забѣлѣзва се извѣстно течение за въ полза засаждането на директни лози и такива има вече засадени въ много села; тѣзи успѣхи на въпросните лози се криятъ главно въ невѣжеството и кжсогледството на лозарите и незainteresоваността на компетентната власт да реагира и наложи изпълнението на закона по прѣслѣдане и изкореняване посадените лози съ директни сортове.

Тѣрсенето на вината е слабо, търговията имъ е въ застой; цѣнитъ на едро сѫ 13—15 лева, а на дребно 15—17 лв. литъра, а ракията 0·90 до 1 лв. 10 градуса.

гр. Т. Пазарджикъ. 30 XI 1920.

Съобщава: К. Н. Христовичъ

*

Роколтата тази година бѣ слаба. Поради малкото плодородие, гроздето озреѣ добре и въ послѣдствие се получиха доброкачествени вина. За сега търговците винари се вѣздѣржатъ да купуватъ вина. Почти всички лози сѫ за-гребани.

Цѣната на вината е 12 лв. на едро и 15 л. на дребно.
Ракията варира между 30—40 л. литъра.

Гр. Плѣвенъ, 1. XII. 1920 г.

Василъ С. Симеоновъ.

*

Цѣнитѣ на вината сѫ 13 до 14 литъра. Облагородени лози върху 41 500 л. стотѣхъ. Въ продажбата на дивия лозовъ материалъ има застой. Цѣнитѣ на 41 сѫ 1·15 до 1·20 рѣзника.

с. Кортенъ (ново-загорско), 6. XII 1920

Съобщава: Г. Прокопиевъ

Книжнина.

Получиха се въ редакцията слѣднитѣ книги: 1) „Индустрия и Търговия“, ежемѣсечна българска притурка на „The Near East“, брой 1, 2 и 3, годишенъ абонаментъ 30 л. Прѣдставителство за България акц. Д-во. „Книга“, София ул. „Бенковски“ № 9.

Списанието съдѣржа разнообразенъ материалъ и заслужава прочитане отъ всѣкиго.

2) Практически наставления по *рѣзидбата на лозята* съ 6 фигури, цѣна 3 л., отъ Илия Христовъ, специалистъ лозарь, гр. Русе. Въ брошурката си г. Христовъ, слѣдъ общото разглеждане на рѣзидбата, е разгледалъ образуването на хасмитъ и лозовитѣ кордони. Книжката заслужава прочитане отъ всѣки лозарь.

3) Кн. IX. отъ „Българско овощаство“, год. I, София. Редакторъ: С. Грековъ.

4) „Седмиченъ Икономически Прѣгледъ“, кн. 31, година I, София. Гл. Редакторъ: Ат. Ярановъ, лекторъ въ Университета. Списанието съдѣржа интересенъ за всѣкиго материалъ.

5) „France-Bulgarie“, кн. за октомври-ноември, година II, София. Редакторъ-Администраторъ Кирилъ Димитриевъ. Мѣсечно списание излизаше на френски и имаше за цѣль раздаване изобщо френско-българските сношения.

ХРОНИКА

Съ настоящата VIII кн. се приключва течението (20 печатни коли) отъ V годишнина на сп. „Лозарски Прѣгледъ“, която, въ дѣйствителност, трѣбаше да се свърши прѣзъ априль 1921 година. Съ други думи, вмѣсто за година, извѣршихме сѫщата работа за 8 мѣсеки. Какво бѣ извѣршено прѣзъ изминалите мѣсеки — всичко е на лице. Дали всички читатели сѫ доволни отъ направеното, не знаемъ, но ние ще си позволимъ да кажемъ, че морално сме доволни, особено като се знае какъ и при какви условия извѣршихме работата си. По този случай ние считаме за приятенъ дѣлъ да изразимъ сърдечната ни благодарностъ къмъ всички читатели г. г. сътрудници, които, било съ статии, било съ дописки, било съ записване абонати, събиране суми и изпращането имъ, спомогнаха за свършването, макаръ и много мѣжно, на V-та година отъ „Лозарски Прѣгледъ“ и ги молимъ да продължаватъ и въ бѣда да помагатъ и съдѣйствуваатъ за общото дѣло.

Редакцията сѫщо крайно благодари на всички платили абонати и ги моли още сега да си платятъ за VI-а година, ако искатъ да продължава излизането на списанието. Инакъ дѣлъжни сме да заявимъ веднага, какво, ако плащането почне и вървя както до сега, не ни е възможно да продължаваме редактирането.

На анонимния „интелигентенъ“ лозаръ отъ гр. Т.-Пазарджикъ, който благоволилъ да ни изпрати изрѣзка отъ вѣстникарска реклама за разпространяване на директни лозови прѣчки отъ нѣкой си Димитъръ Ст. Личевъ — въ сѫщия градъ, макаръ че

не е ималъ доблестъ да посочи името си, съобщаваме не за него, а за въ интереса на лозарството ни, че съгласно дѣйствующия ни законъ за лозарството, държавния агрономъ е длѣженъ да хване разпространителя на въпросните прѣчки, да му състави актъ, а самитѣ прѣчки да конфискува и изгори. Тоже прѣпоръжваме на интелигентния лозаръ, вмѣсто да хленче анонимно и да чака да види какво ние ще направимъ — както той се изразява, да си обади името, а сѫщо дали той поне е абонатъ на „Лозарски Прѣгледъ“, дали си е платилъ и дали е сториъл нѣщичко въ полза на общото? Защото „интелигентните“ лозари сѫ длѣжни да помагатъ и подкреплятъ явно „Лозарски Прѣгледъ“ и Съюза ни, а слѣдъ туй да чакатъ отъ тѣхъ нѣщо.

Понеже нѣколко дѣржавни агрономи и дѣржавни разсадници си платиха отдавна абонамента; понеже се знае, че всички иматъ кредитъ за подобна цѣль, но до сега останалитѣ не си платиха, — съобщаваме на всички, включително и на земедѣлските училища, че VII-а книжка изпратихме само на платилитѣ и молимъ, за послѣденъ пътъ, неплатилитѣ или да си платятъ, или да върнатъ бѣдъхъ книжки. Редакцията е принудена да постѣжи тѣй, защото нѣма срѣдствъ и възможностъ да дава безплатно чetivo.

Освѣнъ приетитѣ по-рано, като колективни членове, 3 лозарско-винарски кооперативни дружества въ градовете: Провадия, Бѣлоградчикъ и с. Стражица (Г.-Орѣховско) съ записани общо 148 дѣлове и внесено 9400

лева и 82 индивидуални членове на Съюза съ общо 187 дѣлове и внесена сума 9350 л., напослѣдъкъ сж приети още колективни членове: 1) Кооперативното лозарско дружество „Поминъкъ“ въ гр. Свищовъ съ 40 дѣлове на сума 2000 л.; 2) Лозарското д-во „Памидъ“ — гр. Севлиево, съ 141 дѣлове на сума 7050 л. и 3) Лозарското д-во — гр. Ст.-Загора, съ 200 дѣлове на сума 10,000 л.

Редакцията дѣлжи да отбѣлѣжи съ задоволство, какво на 24.XI т. г. въ 7½ ч. вечерята Н. В. Царя е благово-лилъ да приеме по частна работа г. Хранковъ. Послѣдния, бидейки и ре-дакторъ на списанието ни, счита за приятенъ дѣлъ да съобщи, какво Н. В. Царя въ единъ часовъ разговоръ, покрай другото, е пожелалъ да раз-пита и се освѣдоми доста подробно за общото състояние и положение на лозарство-винарството ни, и специал-но за тазгодишното, за цѣльта и зна-чението на Съюза на българските лозари-винари, за сп. „Лозарски Прѣ-гледъ“ и пр. Въ всичко Н. В. Царя е показалъ много голѣмъ интересъ и е изказалъ най-добри пожелания за стабилизиране на списанието и Съю-за, като фактори влияющи и подпо-магащи много за закрѣпването на лозарство-винарството ни, които, самъ Н. В. Ц. подчерталъ, съста-явъ значителни приходни държавни цера. Най-послѣ г. Хранковъ дѣлжи да подчертаете какво прѣзъ цѣлия раз-говоръ Н. В. Царя е билъ крайно лю-безенъ, привѣтливъ и благъ.

Редакторътъ ни г. Хранковъ, поне-же нѣма възможность да отговаря на всѣко по отдеълно, благодари много на всички г. г. лозари, които било пис-менно, било лично сж пожелавали да го поздравятъ за списването на „Ло-зарски Прѣгледъ“. Благодаряте имъ

и г. г. сътрудниците. По този случаѣ дѣлжимъ да изтѣкнемъ, че даваното ни морално насърдчение отъ лозарите е отъ голѣмо значение за общото ни дѣло. Ние и г. г. сътрудниците правимъ всичко възможно и зависи-ше отъ насъ.

Наумѣва се, за послѣденъ путь, на всички онѣзи, които сж получили книжки, но не сж благоволили да си платятъ, да върнатъ книжките; инѣкъ ще публикуваме имената имъ, като на хора, които сж злоупотрѣбили съ до-вѣrie и задържатъ произволно чужда вещь.

Поканватъ се всички лозарски дру-жества, които до сега не сж записали дѣлове отъ съюзния капиталъ, да сторятъ туй за да подкрѣпятъ и за-силятъ Съюза и да могатъ да се явятъ на слѣдующия конгресъ, който ще се състои въ края на януари 1921 г., като редовни членове. Поканватъ се и всички лозари, гдѣто нѣма дру-жества, да се запишатъ за лични чле-нове; по този начинъ, като помогнатъ и засилятъ общата работа, ще помог-натъ и на себе си.

Редакцията моли г. г. сътрудниците и кореспондентите ѝ да написватъ ра-ботите си чисто и колкото може по-четливо, за да може въ печатницата да ги четатъ по-лесно и правилно, слѣдователно да може да се избѣг-ватъ многото грѣшки.

Поправка. Въ кн. 7, стр. 249, редъ 23 вмѣсто „нѣматъ“ да се чете и матъ.

Г-нъ Тодоръ В. Байчевъ — гр. Лѣс-ковецъ, съобщава, че има за проданъ 300,000 метри рѣзници отъ слѣдните американски подложки: 101-¹⁴, 1202, 41-б и Монтекола. Цѣните по спора-зумение съ него.

Г-нъ Георги А. Бъчваровъ — гр. Лѣсковецъ, разполага съ слѣдните американски лозови подложки и количества: Мурведъръ 25,000 метри, Монтикола 15,000, 101-¹⁴ — 5000, Порталисъ 5000, 41-б — 5000 и 420-а — 2000 метри. За цѣнитѣ и други условия нуждающитѣ се да се отнесатъ до него.

Ние знаехме, че единственото въ България срѣдно лозарско-винарско-градинарско училище въ гр. Плѣвѣнъ отдавна куца; знаехме, че, между другото, отдавна се водѣше и се води споръ между Министерството на Земедѣлието и онуй на Народното Просвѣщение за опразване отъ по-слѣдното помѣщенietо, въ което трѣбаше и трѣбва да се настани лозарското училище, което и по-рано бѣ въ сѫщото здание. Какво е ставало слѣдъ туй и какво става точно ие знаемъ, но прѣди нѣколко дни узнахаме отъ единъ ежедневникъ, какво въпросното злощастно училище още не било почнало занятията си. Туй съобщение ни много и горчиво изненада и ние съжаляваме, гдѣто много дѣца ще изгубятъ цѣнната за тѣхъ, за родителитѣ и за обществото имъ учебна година.

Поканваме лозаритѣ и лозарските дружества да обѣрнатъ внимание на статийката отъ г. Хр. Тишковъ, помѣстена въ тази книжка, и отъ наша страна ги молимъ да сторятъ онуй, за което и г. Тишковъ много умѣсто имъ припомва и ги моли.

Редакцията съобщава на всичките лозари и лозарските дружества, че „ржководството по винарство“ (П-ро поправено и допълнено издание), отъ Илия И. Хранковъ, къмъ края на този мѣсецъ ще бѫде готово. То ще обема 11—11½ печатни коли въ формата на „Лозарски Прѣгледъ“ и ще струва 20 л. Издаването му е поето отъ Съ-

юза и добитата печалба отъ продажбата ще бѫде въ полза на сѫщия — на Съза. Ето защо желателно е всѣки лозарь и винаръ да си го набави за своя лична полза и за въ полза на Съза. Гдѣто има лозарски дружества, добрѣ и по-удобно е да си го доставятъ колективно за членовете.

Лозарския конгресъ ще се състои на 30 и 31 януари 1921 г. въ София, съ дневенъ редъ описанъ въ поканата, помѣстена въ тази книжка.

Нека лозаритѣ обѣрнатъ нужното внимание и на хубавото изложение по директнитѣ сортове, отъ г. Кр. Тополски, помѣстено въ тази книжка и подкрепено съ неопровѣржими данни.

Министерството на Финанситѣ пропучва въпроса за въ бѫдащие акциза на вината да се плаща по реда и начина на другитѣ данъци.

Въпросътъ за синия камъкъ, който остана неразрѣшенъ отъ Б. З. Банка, въ послѣдния моментъ е отнесенъ отъ Съза ни въ Министерския Съвѣтъ; послѣдния, надѣваме се, ще разрѣши на Съза да достави нужното му количество или туй да извѣрши З. Банка по исканитѣ отъ Съза условия.

Съгласно чл. 9 отъ съюзния уставъ умоляватъ се колективнитѣ и индивидуални членове, единоврѣменно съ другитѣ вноски, да внасятъ и редовнитѣ членски; по този начинъ ще се избѣгнатъ излишни прѣписки и разноски.

Г-нъ Колю Стефановъ — гр. Ст.-Загора, има за проданъ 50,000 рѣзници отъ 41-б. Желающитѣ да се отнесатъ до него за споразумение.

Поканватъ се лозарските дружества и отдѣлнитѣ лозари, които не сѫ да дадатъ помощи, да дадатъ такива, защото на г. г. сътрудниците има да се плащатъ повече отъ 7000 л.